

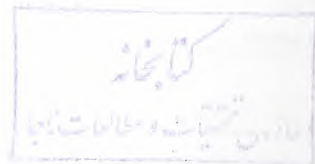
۴۲، ۴، ۶۷

آسیب‌ها و تهدیدات مدیریت
و فرماندهی از دیدگاه اسلام

BP
۲۳۲/۶۷
/ن ۱۴
۱۵
۱۳۸۸
ن ۱۰

نویسندگان :

دکتر محمد نادری - روح الله کریمی خویگانی

آسیب‌ها و تهدیدات مدیریت و فرماندهی از دیدگاه اسلام

مگو من به فرماندهی نصب شده ام، فرمان می‌دهم و باید اطاعت شوم، زیرا این تلقین نابکارانه، وارد کردن فساد در قلب، عامل سستی و تزلزل در دین و نزدیک شدن به دگرگونی است (نهج البلاغه، نامه ۵۳).

نویسندگان: دکتر محمد نادری - روح الله کریمی خویگانی

سرشناسه : نادری محمد- کریمی خویگانی روح الله
عنوان و نام پدید آور : آسیب‌ها و تهدیدات مدیریت و
فرماندهی از دیدگاه اسلام، دکتر محمد نادری - روح الله
کریمی خویگانی
مشخصان ظاهری : [۲۹۲] ص: مصور
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۴۵۷۴-۱-۳
وضعیت فهرست نویسی : فیا
یادداشت : کتابخانه : ص: [۲۹۲]
موضوع : آسیب‌ها و تهدیدات مدیریت
رده بندی کنگره : ۱۳۸۸ م ۹ ب ۹ / H۷۸۲۹۰
رده بندی دیویی : ۳۶۳/۲۸
شماره کتابشناسی ملی : ۱۵۴۸۲۴۷

شناسنامه کتاب

عنوان: آسیب‌ها و تهدیدات مدیریت و فرماندهی از دیدگاه اسلام

نویسندگان : محمد نادری - روح الله کریمی خویگانی

ناشر: دانشگاه علوم انتظامی - دافوس

ویرایش، نمونه خوانی، بازخوانی پایانی، حروف چینی و صفحه‌آرایی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

مرکز تهیه توزیع منابع آموزشی دانشگاهی (ناشر علوم پلیسی)

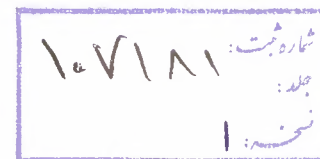
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۴۵۷۴-۱-۳

مجوز سازمانی: .....

نشانی ناشر: تهران، میدان المپیک، میدان امیر کبیر، میدان اتریش، بنفشه نهم جنوبی، پلاک ۴۴

تلفن : ۰۹۱۲۳۲۶۷۳۲۱-۴۴۷۱۱۲۰۴-۴۴۷۵۳۶۶۳-۴۴۷۱۳۶۴۶

حق چاپ و نشر این اثر برای نویسنده / ناشر محفوظ است .

BP
۲۳۲، ۶۷
۵۱۴
۷۵
۱۳۴۸

فصل اول: کلیات.....	17
مدیر و فرمانده عالم هستی	17
رئیس، مدیر، فرمانده	18
سلسله مراتب مدیریت و فرماندهی در اسلام	20
برترین مدیریت و فرماندهی	21
امانت بودن مدیریت و فرماندهی در اسلام	21
میدان آزمایش بودن مدیریت و فرماندهی در اسلام	25
مدیریت و فرماندهی فرصتی برای خدمت و رشد معنوی	26
دشواری مدیریت و فرماندهی از نگاه اسلام	27
ضرورت مدیریت و فرماندهی در اسلام	29
اهداف مدیریت و فرماندهی در اسلام	32
ویژگی‌های مدیران و فرماندهان سپاه اسلام	34
شرح وظایف مدیران و فرماندهان در اسلام	36
مهارت‌های ضروری برای مدیران و فرماندهان	38
پایه‌های قدرت مدیران و فرماندهان	38
مدیریت و فرماندهی بر قلب ها	39
مفهوم آسیب‌ها و تهدیدات مدیریت و فرماندهی	41
آسیب چیست؟	41
تهدید چیست؟	42

فصل دوم: آسیب‌ها و تهدیدهای فردی و معنوی مدیران و فرماندهان	43
۱- ریاست طلبی	45
۱-۱ علایم ریاست طلبی	45
۱-۲ زیان‌های ریاست طلبی	47
۱-۳ جایگاه پست و مقام و در اسلام	48
۱-۴ چرا ریاست طلبی خطرناک است؟	49
۲- جهل	50
۲-۱ جهل و عدم آگاهی مدیر و فرمانده نسبت به ماهیت کار	50
۲-۲ جهل نسبت به احکام و فرامین الهی	52
۲-۳ جهل فرمانده نسبت به آمار نیروهای تحت امر	53
برخورد حضرت سلیمان با هدهد غایب	54
قابل توجه مدیران و فرماندهان !	55
۲-۴ جهل نسبت به شخصیت و کار نیروهای تحت امر	56
۲-۵ جهل نسبت به مقررات و قوانین	57
۲-۶ علم، علاج جهل مدیر و فرمانده	58
۳- غفلت	59
۳-۱ غفلت از خود	60
۳-۲ غفلت از زمان و فرصت:	63
۳-۳ عوامل غفلت	63
عوامل غفلت آدمی عبارت است از:	63
۳-۴ عواقب شوم غفلت	65
۳-۵ راه‌های زدودن غفلت	65
۳-۶ تغافل مثبت مدیران و فرماندهان	66

- ۴- غرور، کبر و خودبزرگ بینی 67
- ۴-۱ کبر چیست؟ 68
- ۴-۲ انواع کبر 68
- ۴-۳ علایم و نشانه‌های مدیران و فرماندهان مغرور 70
- مدیر و فرمانده مغرور: 70
- ۴-۴ اسباب غرور مدیران و فرماندهان 71
- ۴-۵ خود بینی در قالب تزکیه نفس 72
- متکبرتر از خدا! 72
- ۴-۶ عوارض کبر و غرور 73
- ۴-۷ علاج کبر و غرور 74
- فرمانده‌ای که عاقبتش به «بول» ختم شد! 75
- ۴-۸ کبر جایز 75
- ۵- خشم و غضب 76
- ۵-۱ علل و ریشه‌های خشم مدیران و فرماندهان 76
- ۵-۲ زیان‌های خشم و غضب 77
- ۵-۳ راههای مقابله با خشم 78
- بردباری، علاج خشم و غضب 81
- ۵-۴ ثمرات مقابله با خشم 81
- نمونه‌های عملی 82
- ۶- دشنام و بدزبانی 83
- ۶-۱ بدزبانی؛ شراکت با شیطان 84
- ۶-۲ دشنام دادن، نشانه نفاق و دورویی 84
- ۶-۳ دشنام به هر که باشد حرام است 85

- ۶-۴ در برابر فحاشان چه کنیم؟ 85
- ۷ بخل، امساک و تنگ نظری 86
- ۷-۱ بخل نسبت به خویشان 88
- ۷-۲ پیامدهای بخل ورزی 89
- ۷-۳ عوامل بخل ورزی 90
- ۴-۷ آثار و پیامدهای بخل 92
- ۲-۸ فرق غبطه با حسد 95
- ۸-۳ درمان حسد 96
- ۹ دروغ 98
- ۹-۱ دروغگویان بی ایمانند 99
- ۹-۲ مراتب دروغ 100
- ۹-۳ دروغگویی در حوزه مدیریت و فرماندهی 101
- ۴-۹ سرچشمه‌های دروغ مدیر و فرمانده 102
- ۹-۵ دروغ‌های جایز! 103
- ۱۰-۱ حقیقت و معنای غیبت: 104
- ۱۰-۲ نهی غیبت در آیات قرآن 104
- ۱۰-۵ آیا غیبت، منحصر به زبان است؟ 107
- ۱۰-۶ تکلیف شنونده غیبت چیست؟ 108
- ۱۰-۷ معالجه غیبت 108
- ۱۰-۸ مستثنیات غیبت 108
- چند نمونه: 110
- ۱۱ حرص 110
- ۱۱-۱ حرص چیست؟ 110

۱۲۸	پیامدهای اهانت و تمسخر
۱۲۹	۱۵-ظلم و ستم بر زیر دستان
۱۲۹	۱۵-۱ انواع ظلم و ستم
۱۳۰	۱۵-۲ نشانه‌های ظالمان و ستمگران
۱۳۰	۱۵-۳ مدیران و فرماندهان ظالم؛ بدترین مردم نزد خداوند
۱۳۰	۱۵-۴ ظلم، زوال مدیریت و فرماندهی و عدالت، مایه دوام آن
۱۳۱	۱۵-۵ آیا جود و بخشش فرمانده، ظلم و خلاف عدالت نیست؟
۱۳۲	۱۵-۶ آثار ظلم
۱۳۳	۱۶-ترس
۱۳۵	۱۶-۱ جبن و ترس در روایات اسلامی
۱۳۵	۱۶-۲ ترس معقول و ترس نامعقول فرماندهان
۱۳۷	۱۶-۳ آثار منفی جبن و ترس در زندگی فردی و اجتماعی مدیران و فرماندهان
۱۳۸	۱۶-۴ ریشه‌های ترس
۱۳۹	۱۶-۵ شیوه‌ها درمان و پیشگیری
۱۴۰	۱۶-۶ آثار شجاعت در زندگی انسان‌ها
۱۴۲	۱۷-انتقاد ناپذیری
۱۴۲	۱۷-۱ فرق انتقاد و عیب جویی
۱۴۳	۱۷-۲ فرق انتقاد و نصیحت
۱۴۵	۱۷-۳ خصوصیات اخلاقی مدیران و فرماندهان در برابر انتقاد
۱۴۷	نمونه‌های عملی
۱۴۸	۱۸-مسلط نبودن به فنون سخنوری
۱۴۹	۱۸-۱ نقش سازنده و تخریبی سخنوری مدیران و فرماندهان تاریخ
۱۵۱	۱۸-۲ مهارت‌های علمی و عملی مدیران و فرماندهان برای سخنرانی

۱۱۱	۲-۱۱ جواز حرص
۱۱۲	۱۱-۳ حرص در قرآن
۱۱۳	۱۱-۴ حرص در روایات
۱۱۳	۱۱-۵ قناعت؛ درمان حرص
۱۱۶	۱۲-۱ درس بزرگ از قرآن
۱۱۷	۱۲-۲ فرق عجله و سرعت
۱۱۷	۱۲-۳ شتابزدگی آفت تصمیم‌گیری
۱۱۷	۱۲-۴ بی دقتی در کارها؛ پیامد شتابزدگی
۱۱۹	۱۲-۵ جواز شتاب در اسلام
۱۲۰	۱۲-۶ پیامدهای شوم عجله
۱۲۱	نمونه‌های دیگر
۱۲۱	۱۳-ریا و عجب
۱۲۱	۱۳-۱ تعریف ریا و عجب
۱۲۱	۱۳-۲ ریا در عقاید
۱۲۲	۱۳-۳ اقسام عجب مدیران و فرماندهان
۱۲۲	۱۳-۴ فرمانده و مدیر، عجب و ریا
۱۲۳	۱۳-۵ ریشه‌های ریا و عجب
۱۲۳	۱۳-۶ پیامدهای زشت ریا و عجب
۱۲۴	۷-۱۳ ریا، غضب خدا را در پی دارد
۱۲۵	۱۳-۸ راه‌های درمان ریا و عجب
۱۲۶	۱۴-توهین و تمسخر دیگران
۱۲۷	۱۴-۲ اهانت و تمسخر عملی
۱۲۷	۱۴-۳ ریشه‌های درونی اهانت و تمسخر

۵۱ - نمونه‌های تجملگرایی در صدر اسلام	168
۵۲ - حساسیت امیرالمؤمنین علیه‌السلام	169
۵۳ - افراط و تفریط ممنوع!	169
۵۴ - پیامدهای دنیازدگی:	170
۶ - ریخت و پاش در میهمانی و معاشرتها	171
۷ - غفلت از خانواده	172
۷۱ - مسئولیت مدیر و فرمانده در خانواده	173
۷-۲ - مدیران موفق، مدیریت را در خانه تمرین کرده‌اند!	174
۷-۳ - لزوم تقویت (من) خانوادگی مدیران و فرماندهان	174
۷-۴ - حقوق خانواده در اسلام	175
۸ - قطع صلهارحام	176
۸۱ - رحم، صله رحم، قطع صله رحم	176
۸۲ - پیامدهای شوم قطع رحم	177
۸۳ - فضیلت صله رحم و فواید آن	178
۹ - رعایت نکردن حقوق همسایه	178
۹۱ - مسئولیت همسایه نسبت به همسایه	179
۹۲ - حریم همسایه؛ چهل خانه از چهار سوی منزل!	180
۹۳ - حقوق همسایگان از منظر اسلام	180
۱۰ - معاشرت با دوستان و افراد ناصالح	182
۱۰-۱ - در قرآن دوستی با چه کسانی نهی شده است؟	182
۱۰-۲ - در روایات، دوستی با چه کسانی نهی شده است؟	183
۱۰-۳ - دوستی با چه کسانی در اسلام سفارش شده است؟	183
خلاصه فصل سوم	184

چند نمونه:	151
۳-۱۸ شرایط مدیر و فرمانده برای سخنور شدن	153
۴-۱۸ آفات سخنوری مدیران و فرماندهان	153
اول - آفات برونی	153
دوم - آفات درونی	153
خلاصه فصل دوم	154
سؤالات فصل دوم	158
فصل سوم: آسیب‌ها و تهدیدات فرهنگی و اجتماعی مدیران و فرماندهان ... 160	
۱ - سوء استفاده از قدرت	161
۱-۱ - سوء استفاده از عنوان:	162
۱-۲ - سوء استفاده مالی:	162
۱۳ - سوء استفاده انسانی:	163
۴-۱ - سوء استفاده دینی و عقیدتی:	163
۵ - ۱ انتقامجویی:	164
راه‌های کنترل قدرت:	164
۱- تقوا و خضوع در برابر خدا	164
۲- نظارت زیردستان و دادن حق انتقاد به آنان	164
۳- حفظ رابطه مستقیم مدیر و فرمانده با نیروهای تحت امر	165
۴- فاصله گرفتن از مردم	165
۴۱ - پیامدهای فاصله گرفتن از مردم	166
۴-۲ - پیامدهای مهرورزی به مردم	166
۵ - ۵ تجمل گرایی	168

سؤالات فصل سوم 186

فصل چهارم: آسیب‌های مدیریتی مدیران و فرماندهان 187

فصل چهارم: آسیب‌های مدیریتی مدیران و فرماندهان 188

۱- سپردن کارها به افرادی نامناسب 188

۱۱- شناخت شخصی مدیر و فرمانده، ملاک انتخاب و گزینش کارکنان نیست.

189.....

۲۱- مدیر و فرمانده باید نیرویاب و انسانشناس باشد. 190

1-3- ملاکهای گزینش 191

۱۴- کسانی که لیاقت مسئولیت ندارند: 192

۱۵- واگذار نکردن قدرت و مقام به جاهطلبان 194

۱۶- ملاکهای عزل افراد 194

نکته‌های ظریف در عزل 195

نمونه‌های عملی: 195

۲- تملق‌پذیری و تملق‌گویی 197

نمونه‌های عملی 200

۳- استبداد به رأی 201

۳۱- آثار و عوارض مستبد به رأی بودن مدیر و فرمانده 202

۳-۳ آثار و فواید مشورت 204

۳۵- مدیر و فرمانده با چه کسانی مشورت نکند؟ 205

نمونه‌های عملی 206

۴- رعایت نکردن مساوات و تبعیض بی دلیل 206

۵- عدم پایبندی به عهد و پیمان 210

۵۱- اقسام نقض عهد و حکم آن 210

۵۲- آسیب‌های پیمان شکنی و نقض عهد 213

نمونه‌های عملی 214

۶- قاطعیت بیش از حد و بدون نرمش 215

۶۱- تقسیم‌بندی مدیران و فرماندهان از نظر رفتار 215

۷- تقدم رابطه بر ضابطه 219

۷-۱- مقابله با روحیات بد نزدیکان و دوستان 219

۸- عدم استفاده صحیح از ابزار تشویق و تنبیه 222

۸۱- تنبیه یا تشویق؟ 223

۸۲- شرایط کلی تنبیه و تشویق 223

۳- ۸ اهمیت تشویق و تنبیه 224

۸۴- ویژگیهای تشویق 226

۵- ۸ ویژگیهای تنبیه 227

۷- ۸ آنچه شایسته فرماندهان مکتب اسلام است : 229

الگوهای عملی 230

۸-۸ افراط و تفریط در تشویق و تنبیه 231

۵- اصرار بر تفکر «مأمورم و معذور!» 233

خلاصه فصل چهارم 235

سؤالات فصل چهارم 237

فصل پنجم: آسیب‌ها و تهدیدات انضباطی مدیران و فرماندهان 238

شیوه‌های انضباط در ارتش‌های جهان متفاوت است 240

انگیزه الهی، عامل انضباط نظامیان اسلامی 241

۱- سرپیچی از دستور مافوق 242

244	۱- آسیبهای سرپیچی از دستور مافوق
245	۱۲- اطاعت از مافوق، واجب است
247	۱۵- نفی اطاعت کورکورانه
248	۱۶- شورش
249	نمونه‌های عملی
250	۲- بی توجهی به احترامات نظامی
250	۲-۱- دلایل عقلی ضرورت ادای احترامات نظامی
252	۲-۲- آسیبهای بی توجهی به احترامات نظامی
253	۳- بی توجهی به قانون و مقررات
254	۴- راز دار نبودن و افشای اطلاعات
255	۴-۲- نحوه برخورد مدیران و فرماندهان با عیبها و خطاهای دیگران
257	۴-۳- حد رازداری و عیب پوشی
257	۴-۴- ضرورت حفظ اسرار و اسناد دولتی (رازداری سازمانی)
257	الف- آیات:
259	ب- روایات
261	۴-۵- راه کارهای تحقق انضباط
262	ب - بایسته‌های معنوی مدیریتی
	از این رو، بایسته است آنان روح خود را به فضایل بیارایند و زنگارهای رذایل را بزدایند و قبل از نظارت و کنترل بر دیگران، خود تربیت شوند و رفتارشان برای دیگران درس مقامات معنوی باشد.
262	خلاصه فصل پنجم
264	سؤالات فصل چهارم

265	فصل ششم: آسیبهای اقتصادی و مالی مدیران و فرماندهان
266	۱- رشوه خواری
266	تعریف رشوه
267	رشوه در آموزهای دینی
267	رشوه در قالب هدیه
268	حلوا: هدیه یا رشوه!
269	الگوی عملی
270	ضرورت پرهیز فرماندهان از قبول هدیه
270	اقسام رشوه
271	علل رشوه خواری
272	آثار و پیامدهای رشوه خواری
272	راه حل چیست؟
274	چند استفتاء از مقام معظم رهبری
275	۲- اسراف و تبذیر
275	۲-۱- تعریف:
	اسراف یعنی خرج کردن چیزی در محل خود زیاده از حد لازم. اما تبذیر، خرج کردن چیزی در غیر محل خود و در جای غیر لازم است (عمید، ۱۳۷۵: ۱۷۸).
276	۲-۲- دنیای اسرافکار استکبار
277	۲-۳- عوامل اسراف فرماندهان و مدیران
278	۲-۴- انواع اسراف
278	اسراف در اموال عمومی
280	خلاصه فصل ششم

پیشگفتار

به نام او که صاحب بیت عتیق است و فرستاده اش رسول امین.

سلام به بانیان دین مبین اسلام وهادیان راستین آن و درود بی پایان بر

نخستین پایه گذار مدرسه توحید، ابراهیم خلیل الله، و آخرین مدرس و مکمل آن، محمد

رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم).

صلوات الهی بر ائمه اطهار علیهم السلام که در پاکترین صبح تجلی، تمثیل بهترین

مدیران و فرماندهان بشری بودند و برترین برکشاننده انسانها به قبله پرستش و

برگرداننده همه اشارهها به سوی خداوند یکتا؛ آنان که در سیاهترین عصرجهالت ها، فرو

ریزنده سنگین ترین حصارهای بیگانگی انسانها با ملکوت بودند و ترجمان واقعی

مدیریت و فرماندهی اسلامی! سروران با کرامتی که جاریترین جریان عشق بر

قلبهای مقدس ترین مهاجران کرانه شهود بودند و سمبل فرماندهی بر قلبهای

مشتاق.

مدیریت وفرماندهی از نظر اسلام فرصت و بهانه‌ای است برای صعود و سقوط

آدمیان! پذیرش مسئولیت گرچه در وهله اول ساده و جذاب به نظر می رسد، اما اگر

معیار و ملاک انجام وظیفه، موازین اسلامی باشد، بسیار مشکل است. چه بسیار انسان

هایی که بر صندلی ریاست نشستند و لذت زودگذر ریاست طلبی و قدرت، آنان را به

سوی گودالهای جهنم سوق داد و چه بسیار افرادی که از فرماندهی در این دنیا،

فرماندهی آخرت خود را نیز تضمین کردند.

« یکی از پادشاهان ظالم، زاهدی را گفت: حال پادشاهان به چگونه باشد

؟ گفت : سلطان عادل که جانب حق نگه دارد وخاطرخلق نیازارد و سایه همت برمال

رعیت توانگر نیندازد، در دوگیتی پادشاه باشد! »

دادگر اندر دو جهان پادشاست ورنه همان جا و همین جا گداست

کتاب حاضرکه یقیناً مورد نیاز و استفاده همه مدیران و فرماندهان در سطوح

مختلف مدیریتی و فرماندهی است، برگرفته از تعالیم ناب وغنی اسلامی است که با

رویکرد و نگاه مدیریتی نگارش شده است. البته، موضوع کتاب در مباحث مختلف و

بیشتری قابل بررسی است که امید است به یاری خداوند در آینده تکمیل تر شود. بی

شک، نظرات و پیشنهادات سازنده عزیزان صاحب نظر در چاپهای آینده، به پر بارتر شدن

این مجموعه کمک خواهد کرد. امید است نفوس مستعده را مفید واقع افتد.

مؤلفان

کتابنامه

۱- قرآن کریم

۲- جعفری، محمد تقی (۱۳۷۹). «نهج البلاغه». چاپ پنجم، تهران: انتشارات دانشگاه علوم انتظامی.

۳- دشتی، محمد (۱۳۸۰). «نهج البلاغه». چاپ دوم، بوشهر: مؤسسه انتشاراتی موعود اسلام.

۴- فیض الاسلام، ترجمه و شرح نهج البلاغه، تهران: آفتاب.

۵- مجلسی، محمدباقر (۱۴۰۳). بحار الانوار. بیروت: دار احیاء التراث العربی.

۶- فرازی، صادق (۱۳۸۵). فقه انضباطی. چاپ اول، قم: زمزم هدایت.

۷- محمودی، محمدباقر (۱۳۷۶). نهج السعاده فی مستدرک نهج البلاغه، ج ۱، مؤسسه اعلی.

۸- شیخ الاسلامی، سیدحسین (۱۳۸۱). غرر الحکم و دررالکلم، تهران: انصاریان

۹- خوانساری، سیدجمال الدین محمد (۱۳۶۰). شرح غررالحکم و دررالکلم، به تصحیح سیدجلال الدین ارموی، تهران: دانشگاه تهران.

۱۰- الکلینی الرازی، ابی جعفر محمد (۱۳۶۵). فروع کافی، جلد سوم، دارالکتب الاسلامیه.

۱۱- فیض کاشانی، محسن (۱۳۷۸). المحجّة البيضاء. جلد پنجم، قم: انتشارات جامعه مدرسین.

۱۲- الطبرسی، ابی علی الفضل (بی تا). مجمع البیان فی تفسیر قرآن. بیروت: احیاء التراث العربی.

۱۳- منقری، نصر بن مزاحم (۱۴۰۴). وقعة صفین، تحقیق: عبدالسلام محمد هارون، قم: انتشارات کتابخانه آیت الله مرعشی.

۱۴- نوری همدانی، حسین (۱۳۸۴). دانش عصر فضا. قم: مهدی موعود.

۱۵- عمید، حسن (۱۳۷۵). فرهنگ عمید، چاپ هشتم، تهران: امیرکبیر.

۱۶- تقوی دامغانی، رضا (۱۳۸۰). نگرشی برمدیریت اسلامی، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.

۱۷- کاظمی، علی (۱۳۸۱). مبانی مدیریت اسلامی و الگوهای آن، تهران: نیل آب.

۱۸- سیدی، حسن (۱۳۸۰). مدیریت و نظام اداری از دیدگاه امام علی. مشهد: آستان قدس رضوی.

۱۹- مجد، سیدعطاءالله (۱۳۷۲). هزار گوهر (منتخب کلمات قصار امیرالمؤمنین). تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

۲۰- علی آبادی، علیرضا (۱۳۷۷). مدیران جامعه اسلامی (مدیریت پایدار). تهران: رامین.

۲۱- یوسفی، غلامحسین (۱۳۸۱). چاپ ششم، تصحیح و توضیح گلستان سعدی. تهران: خوارزمی.

۲۲- الحرّانی، تحف العقول (بی تا) ۱۳۷۴. چاپ کتابفروشی اسلامی.

۲۳- مطهری، مرتضی (۱۳۷۹). انسان کامل. تهران: صدرا.

۲۴- فروغی، محمدعلی (۱۳۷۰). تصحیح کلیات سعدی. تهران: فروغی.

۲۵- رحیمی، عباس (۱۳۸۵). مدیر موفق. قم: نشر فرهنگ اسلامی.

۲۶- رشید پور، عبدالمجید (۱۳۰۷). دیباچه ای برمدیریت اسلامی. قم: مؤلف.

۲۷- فاضل لنکرانی، جواد (۱۳۸۲). آیین کشورداری از دیدگاه امام علی (علیه السلام). تهران: نشر فرهنگ اسلامی

۲۸- دلشاد تهرانی، مصطفی (۱۳۸۵). سیره نبوی (سیره عملی). تهران: دریا.

۲۹- ضمیری، محمد علی (۱۳۸۱). تاریخ آموزش و پرورش ایران و اسلام. شیراز: ساسان.

۳۰- محمدی- حیدر (۱۳۸۰). قدرت سیاسی از دیدگاه امام علی (علیه السلام). قم: معارف.

۳۱- مطهری، مرتضی (۱۳۶۱). بیست گفتار. تهران: دفتر انتشارات اسلامی.

۳۲- انصاریان- حسین (۱۳۶۴). فروغی ار تربیت اسلامی. بهران: انتشارات المهدی.

۳۳- مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۶۸). مدیریت و فرماندهی در اسلام. قم: هدف.

۳۴- مکارم شیرازی، ناصر و همکاران (۱۳۶۸). تفسیر نمونه. تهران: دارالکتب اسلامیه.

۳۵- امین زاده، محمد رضا (۱۳۷۶). اخلاق کارگزاران. قم: در راه حق.

۳۶- شریعتی سبزواری، محمد باقر (۱۳۸۱). درباره سخن و سخنوری. قم: دفتر تبلیغات اسلامی، اول.

۳۷- ویلیام، شایرر (۱۳۴۱). ظهور و سقوط آدولف هیتلر. ترجمه: دهگان، انتشارات فرانکلین.

۳۸- ولایتی، علی اکبر (۱۳۸۴). پویایی فرهنگ و تمدن اسلام و ایران. جلد سوم، تهران: وزارت امور خارجه.

- ۳۹- شریفی، احمد حسین (۱۳۸۶). آیین زندگی (اخلاق کاربردی). قم: دفتر نشر معارف.
- ۴۰- مطهری، مرتضی (۱۳۷۴). اسلام و مقتضیات زمان. تهران: صدرا.
- ۴۱- شریعتی، علی (۱۳۷۹). نیایش. تهران: الهام و بنیاد فرهنگی.
- ۴۲- حر عاملی (۱۳۸۰). وسائل الشیعه (جهاد با نفس). قم: نهاوندی.
- ۴۳- مطهری، مرتضی (۱۳۷۹). مجموعه آثار. ج ۱۸، داستان راستان، تهران: صدرا.
- ۴۴- طهماسبی، احمد (۱۳۸۱). شمیم خاطره‌ها، قم: یاقوت.
- ۴۵- طباطبایی، سیدصادق (۱۳۸۶). وحدت و انسجام در سیره‌ی امام موسی صدر. هفته نامه پگاه، شماره ۲۲۵.
- ۴۶- شاکرین، حمیدرضا (۱۳۸۵). پرسش‌ها و پاسخ‌های دانشجویی. جلد ۷، قم: دفتر نشر معارف.
- ۴۷- مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۸۱). زندگی در پرتو اخلاق. قم: سرور.
- ۴۸- دستغیب، عبدالحسین (۱۳۶۱). استعاذه. انتشارات صبا.
- ۴۹- دستغیب، عبدالحسین (۱۳۸۳). گناهان کبیره. جلد ۱ و ۲، قم: مؤسسه مطبوعاتی دارالکتاب.
- ۵۰- طالقانی، حمیدرضا (۱۳۸۵). نگرش امام علی (علیه السلام) به عدالت و ظلم. مجله معارف، فروردین، ش ۳۵.
- ۵۱- محمدی ری شهری، محمد (۱۳۷۷). میزان الحکمه. قم: دار الحدیث.
- ۵۲- مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۸۲). اخلاق در قرآن. چاپ دوم، قم: مدرسه الامام علی بن ابیطالب.
- ۵۳- محمدی ری شهری، محمد (۱۳۷۹). کیمیای محبت (یادنامه شیخ رجبعلی نکوگویان). قم: دارالحدیث.
- ۵۴- نبوی، محمد حسن (۱۳۷۳). مدیریت اسلامی. قم: بوستان کتاب.
- ۵۵- مطهری، مرتضی (۱۳۷۶). تعلیم و تربیت در اسلام. تهران: صدرا.
- ۵۶- دستغیب، عبدالحسین (۱۳۶۰). ۸۲ پرسش. قم: مؤسسه مطبوعاتی دارالکتاب.
- ۵۷- قریشی، علی اکبر (۱۳۸۱). قاموس قرآن. چاپ پنجم، قم: دارالکتب الاسلامیه.
- ۵۸- محقق ثانی، کرکی (۱۳۷۲). جامع المقاصد. قم: جامعه مدرسین.
- ۵۹- مجتهدی تهرانی (۱۳۸۱). سه رساله. قم: در راه حق.
- ۶۰- القمی، عباس (بی تا). سفینه البحار و مدینه الحکم والاثر. انتشارات فراهانی.

- ۶۱- خمینی، روح الله (۱۳۸۱). چهل حدیث. تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام (ره).
- ۶۲- نراقی، محمد مهدی (۱۳۸۲). جامع السعادات. قم: نشر هجرت.
- ۶۳- جوبینه، سجاد (۱۳۸۵). سیره مدیریتی پیامبر اعظم (ص) مجله فرهنگ جهاد. شماره ۴۳ و ۴۴.
- ۶۴- اختری، عباسعلی (۱۳۶۹). مدیریت علمی و مکتبی از دیدگاه اسلام. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
- ۶۵- عبدالهی، مهدی (۱۳۸۴). ملاک‌های عزل و نصب فرماندهان. مجله حصون، شماره ۵.
- ۶۶- شجاعی صایین (بی تا). چکمه‌های پدرم.
- ۶۷- مثنوی مولوی (۱۳۷۱). به کوشش: رینولدالین نیلکسون، تهران: طلوع.
- ۶۸- مطهری، مرتضی (۱۳۷۶). آشنایی با علوم اسلامی. تهران: صدرا.
- ۶۹- شریفی، احمد حسین (۱۳۸۶). آیین زندگی، اخلاق کاربردی. قم: دفتر نشر فرهنگ.
- ۷۰- احسانی تیرتاشی، یداله (۱۳۸۳). منش انتظامی (۲). تهران: معاونت آموزش سازمان ع.س. ناجا.
- ۷۱- مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۷۰). مدیریت و فرماندهی در اسلام. قم: هدف.
- ۷۲- مطهری، مرتضی (۱۳۸۱). داستان راستان. جلد ۱، تهران: صدرا.
- ۷۳- طیب، مهدی (۱۴۰۶). روش مدیریت اسلامی. تهران: ع.س. ارتش جمهوری اسلامی ایران.
- ۷۴- مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما (۱۳۸۲). نظم و انضباط. قم: بوستان کتاب.
- ۷۵- شیدائیان، حسن (۱۳۸۴). انضباط معنوی. مجله حصون، شماره ۴.
- ۷۶- قائدان، اصغر (۱۳۷۵). سیاست‌های نظامی امام علی (ع). تهران: فروزان.
- ۷۷- اداره کل تالیفات و پژوهش (۱۳۷۷). آیین نامه‌ها. تهران.
- ۷۸- مهابادی، علی اصغر (بی تا). نظم و مؤسسات؛ دو رمز محبوبیت فرماندهان. مجله نگهبان، شماره ۶۶.
- ۷۹- احمدی میانجی، علی (۱۳۷۴). لزوم وزارت اطلاعات در حکومت اسلامی. قم: برگزیده.
- ۸۰- مهاجری، علی (۱۳۷۹). جرایم خاص کارکنان دولت. تهران: کیهان.

۸۱- خمینی، روح الله (۱۳۸۰). تحریر الوسیله. تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام (ره).

۸۲- قانع/احمد علی (بی تا). علل انحطاط تمدن‌ها از دیدگاه قرآن. چاپ اول.

۸۳- موسوی کاشمری (۱۳۷۷). پژوهشی در اسراف. قم: دفتر تبلیغات اسلامی.

۸۴- اشرفی سمنانی، غلامرضا (۱۳۶۴). تحلیلی از مدیریت اسلامی در پنج سال رهبری امام علی (ع). بعثت.

۸۵- مطهری، مرتضی (۱۳۶۸). جاذبه و دافعه علی علیه السلام. انتشارات صدرا.

۸۶- شیخ صدوق، ابن بابویه، (۱۳۷۷). معانی الاخبار. دارالکتب الاسلامیه، تهران.

۸۷- امام جمعه زاده، سید جواد (۱۳۷۰). آسیب شناسی جامعه و حکومت اسلامی در نهج البلاغه، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۷.

دانشگاه امام صادق - واحد برادزار

1 0 7 1 8 1

کتابهای فارسی

دانشگاه علوم انتظامی
(دافوس) پاییز ۱۳۸۸